

Uredništvo in upravljalni prostori: 3637 S. Lawrence av. Office of publication: 3637 S. Lawrence av. Telephone: Lawrence 4635.

Izbite vsak dan razen nedelj in praznikov. Izzid dnevno razen nedelj in praznikov.

LETO—YEAR XVI. Chicago, Ill., sreda, 18. julija (July 18), 1923. Subscriptions \$2.00 Yearly STEV.—NUMBER 167.

Minnesota obsodila Hardingovo administracijo.

Magnus Johnson, kandidat farmerske-delavske stranke, sijajno porazil republikansko reakcijo v Minnesoti. Je izvoljen za zveznega senatorja z večinno nad 50,000 glasov.

INDUSTRIJA UBLJE VEC DELAVCEV KO VOJNA.

New York, N. Y. — (Fed. Press.) — V veliki ameriški industrijski armadi je letno 2-500,000 delavcev ranjenih. Poškodujejo se pri delu. Te številke navaja "New York Times", ki pravi, da bo vojaška bolnišnica v New Yorku odlej sprejemala ranjene delavce, dočim je bila prej samo za vojake.

ANGLIJA SE MORDA POSLUZI SILE.

Zastopnik vlade je namigal, da bo treba poneti Francijo drugače, če ne bodo izdale besede. London, 17. jul. — Anglija morda zagrozi Franciji v vojno, če ne bodo pomagale note in pozivi na konferenco.

Pregled dnevnih dogodkov.

- Amerika. Magnus Johnson, farmersko-delavski kandidat, izvoljen zveznim senatorjem pri izrednih volitvah v Minnesoti z večino 50,000 glasov. Povodenj proti Pueblu in Denverju v Coloradu. Gibanje L. W. W. ustavljeno s sodno prepovedjo v Kaliforniji. Rudarji v južnem Ohiju protestirajo proti Lewisu. Inocentstvo. Delavstvo Anglije izgubilo prvo bitko v parlamentu za odpravo kapitalizma. Anglija zagrozila Franciji s silo. Zavezniki v Lozani so se podali Ameriki in Turkom. Fašisti razdeljali glavni stan katoliške stranke in sežgali katoliške časopise v Firenci. Anglija ponudila priznanje Rusiji. Nova revolva v Indiji. Revolva na Kreti. 40 irskih republikanov ubilo is jebe. Dublin. — Štirideset republikanov, ki so bili internirani v Clonau, je zadnje nedelje pobegnilo. Izkopali so predor izpod zid.

MORILCI DELAVCEV OSTANEJO NEKAZNOVANI.

New Orleans, La. — (Fed. Press.) — Že tretjič je tu zborovala veleporota in zaslišala priče glede umora šestih delavcev, ki so bili linčani pred štiri leti v Bogalusi, La. Veleporota se je pa zadnji teden razšla, ne da bi bila koga obtožila. Vdova umorjenega delavca L. Williamsa je spoznala med veleporotniki moža, ki je bil med linčarji. In taki veleporotniki bodo obtožili morilce delavcev!

FAŠISTI NAPADLI KATOLICANE.

Florenca, Italija, 17. jul. — Ota mladih fašistov je večeraj napadla tukajšnje poslopje, v katerem ima katoliška stranka svoj glavni stan, in ga opustošila. Najprej so fašisti svonili s svonovi in več cerkvah, da so skidali ikone, nato so se pa s klicem: "Italija Mussolini živi fašistom! In s parlamentarizmom! Dol s katoliškimi!" navlčili na poslopje. Na tisoče listov katoliških časopisov so smolli na tve in jih zganili. Oblasti so preprečile nadaljnje demonstracije. Mussolini je kasneje brajčaril krajevnim oblastem, da se mora vriniti preiskava in napačelci morajo biti kaznovani. Rim, 17. jul. — Katoliška stranka je izkjučila devet svojih poslancev, ki se glasovali za Mussolinjev volilni zakon.

KAKO SI KAJENI ODNEJATI.

Česa novi plačniki je padla pod dolar in plačniki morajo se predajati po 90 centov — kraj je pa še vedno po deset centov kakor je bil za 50 centov, kar je bila plačila čez dva dolara; kajni? Kajni? ni krh omejiti?

Anglija ponuja Rusiji priznanje.

Angliška vlada bi rada prehitela Francijo in se spriznamila s Rusijo. London, 17. jul. — Zdaj se v teku pogajanja za de jure priznanje ruske sovjetske vlade po Veliki Britaniji. Leonid Krasin, ki je pred nekaj dnevi odpotoval nazaj v Moskvo, je vzel s seboj načrt pogodbe, katero mu je izročila angliška vlada. Sovjetska vlada zdaj proučuje pogodbo, katero je Anglija pripravljena podpisati. Pogodba določa, da Velika Britanija takoj prizna Sovjetsko Rusijo in vpostavi s njo diplomatske vezi pod gotovimi pogoji; glavna pogoja sta, da Rusija prizna svoje dolgovne Angliji in se zaveže, da bo plačala odškodnino Anglezem, ki so izgubili svoja imetja v Rusiji tekom revolucije. Odškodnina se pa ne plača v gotovini, temveč v materijalu. Posebna komisija sestavi načrt plačila. Anglija je tudi ponudila pomoč Rusiji. Rakovkij, ki nadomesti Krasina kot vodja ruske trgovske misije v Londonu, bo vodil pogajanja. Anglija je predložila pogodbo priznanja s namenom, da prehitijo Francijo, ki se je zadnje čase pričenja laskati boljševikom.

PLJAČEVANJE V GLAVNEM MESTU.

Washington, D. C. — Pomočni policijski načelnik W. L. Peak poroča, da je bilo v glavnem mestu Združenih držav aretiranih 2987 oseb radi pljačevanja v preteklem letu. Živela prohibicija! VREŠE. Chicago, Ill. — Avtomobil ubilo od 1. jan. do 18. jul. t. l. 294 oseb. "Domace" žganje ubilo istega 166 oseb.

ANGLEŽI NAGAJAJO NAPOROM ZDRUŽENIH DRŽAV V ALASKI.

Predsedniku Hardingu je bilo pojasnjeno, kako si kanadski interes prizadevajo uničiti železnico Seward-Fairbanks.

IZEKUTIVNI NAČELNIK OBJUBLI ALAŠČANOM VLAĐNO POMOČ.

Fairbanks, Alaska. — To, kako da si angleški in kanadski interes posedevajo izničiti vladna napora obratovanju železnice Seward-Fairbanks, je bil nov problem, ki je prišel predsedniku Hardingu v pondeljek na uho od strani raznih slojev, zainteresiranih v omenjeni železniški sistem. Obdobje, da si ti tuji interes na vse kriplje prizadevajo odvrniti promet po imenovani železnici, so bile predložene predsedniku s seštevno, naj nemudoma odredi korake, ki bodo preprečili te obnašanje kanadskih in angleških kapitalistov v Alaski. Čestitave so vsebovane v uvednem uredniškem članku, priložbenem v listi "Nemana Daily News". Čestitave je dobil predsednik Harding v roko. Po tem listu je železnica tvrdka White Pass & Yukon Railway, katere proga teče od Skagwayja do rpeke Yukon pri mestu White Horse, neprijazna vladnemu podjetju in se posluša vseh mogočih sredstev, da odvrne železniški promet od tega dela Alaske. Uredniški članek upošteva: "White Pass in druge kanadske proge bodoče na (Dolje na 2. strani.)"

Kuzbaška kolonija napreduje.

Ameriška kolonija v Rusiji je uvedla ameriške metode. New York, N. Y. — (Fed. Press.) — Ameriška kolonija v Kuzbasu, Rusija, je precej napredovala, odkar je uvedla ameriški način dela in uprave. Število delavcev se je sicer znižalo od 2307 na 2041 od zadnjega oktobra, toda produktivna premoža je bila v zdajnjem marecu trikrat večja od one v oktobru. Odpadlo je, par sto pisarniških uslužbencev in pasnikov, ki so bili nepotrebni. V marcu je bilo nakopanih 13,000 ton premoga, v aprilu — ker je bilo več praznikov in šest je bil nekaj časa poplavljen — pa 10,400 ton. Novi ameriški stroji, ki pridejo v avgustu, zelo povečajo produkcijo, ki se še računata na pol milijona ton v prihodnjem letu. Dvajset novih delavcev in spečjalistov je odpotovalo te dni iz San Franciscu in Kuzbas in Kemerovo. Potovali bodo čez Japonsko in Sibirijo.

Rudarji protestirajo proti Lewisu.

Napad na napredno unijo je razkazil unijo v Ohiju. Youngstown, Pa. (Fed. Press.) — Krajevne rudarske unije v južnem Ohiju protestirajo proti akciji mednarodnega izvrševalnega odbora, ki je napovedal vojno Mednarodnemu odboru naprednih rudarjev v Pittsburghu pod pretezo, da je to dualna organizacija. Krajevne unije sprejemale so resolucije, s katerimi obsojajo avtokratično početje Lewisa in njegovih podrepanikov.

Fejedal 25 jeje v trinajstih minutah.

Anacortes, Wash. — Charles Jensen, kurjač na vlakcu North-western Electric, je največji jebec surovih jeje na svetu. V trinajstih minutah jih je pojedel 25 in potem je trdno spal sedem ur. Prejšnji sampljon te vrste je bil neki Slovek v Ohiju, ki je pojedel 20 jeje v istem času.

\$2.75 ZA DVE LETI DELA.

Trenton, N. Y. — (Fed. Press.) — Sodne oblasti so odkrile, da je 16-letni deček, katerega je mladniko sodišče oddalo "v najem" nekemu farmerju, dela dve leti teška dela in dobil je za vsa ta časa \$2.75 plače. Posledica tega odkritja je, da se bo zdaj najbrj vršila preiskava sistema tega oddajanja mladoletnih kazencev delodajalcem v "poboljšanje". Okrog 3000 dečkov in deklic je na ta način zaposlenih po vsaj držav.

STAVKA RUDARJEV V KANADI.

Kompanija je najela hujakače, ki podšigajo k izgredom. Glace Bay, N. S. Kanada. — (Fed. Press.) — Promogorudarji v Novi Škottiji stavkajo še dva tedna in simpatiji s jeklarakimi delavci v Sydneyju, ki so na strajku za povišanje mezd. Ena in ista družba — British Empire Steel Corporation — poseduje jeklarne in večino premogovnikov. Rudarji so zastavili, ko se svemira in provinčna vlada nista zmanili s njihovim ultimatu, da morajo vojaške čete zapustiti Sydney. Družba je poslala med rudarje večje število hujakačev, ki razbirajo laži in podšigajo k nemiru. Provokaterji pripovedujejo rudarjem, da njihovi tovaršili v drugem kraju nabejo stvarkati in jih begajo še s drugimi lažmi. Družba je tudi zagrozila rudarski organizaciji, da pretrga pogodbo, katero so rudarji krčili s stavko. Voditelji organizacije so pa odgovorili, da v pogodbi ni nikdar rečeno, da rudarji ne smejo prenehati s delom, kakor ni rečeno, da družba ne sme zapreti premogovnikov, kadar se ji zalobijo. Ko ni vse nič pomagalo, je družba nazadnje dala zapreti predsednika in podpredsednika rudarske organizacije Livingstona in McLachlana. Obtožena sta, da sta širila "lažnjive vesti" o miliciji. Res pa je, da odbor razposlal na vse krajevne unije okrobnice, ki opisuje slodnejstva milice in policije, izvršena nad jeklarakimi delavci prve dni stavke v Sydneyju. Take obtožbe še ni bilo dvajset let pred kanadskim sodiščem. S tem korakom pa je družba še bolj razpalila rudarje, ki se prisegli, da se ne vrnejo toliko časa na delo, dokler ne bosta Livingston in McLachlan oproščena.

\$40,000 ZA IZGUBO ENEGA OČESA.

Chicago, Ill. — Marshallu O. Densbyju je prišla porota na okrožnem sodišču za izgubo enega očesa štirideset tisoč dolarjev. Densby je tožil F. H. Bartletta in Johna Saratina, ki sta lastnika avtomobila, na katerem se je tožitelj peljal in ki je zadel nekam na trinideseti cestl in So. Park Ave. Densby je bil vržen s vozila, in ob tej priliki se mu je oko tako poškodovalo, da ga je moral deti odstraniti.

Sedem milijonov Nemcev strada.

Berlin, 17. jul. — Dr. Heinrich Brauns, minister za delo, je dejal, da sedem milijonov Nemcev trpi vedel lakote. Približno pol milijona delavcev je brez dela.

Kooperativna banka v Moskvi.

Moskva. — (Fed. Press.) — Sovjetska vlada je odprla vsersko kooperativno banko, katere stopi v zvezo s inozemskimi finančnimi zavodi v svrhu, da ugledi pot trgovini s Rusijo. Banka namerna odpreti svoje podružnice v Berlinu, Londonu in New Yorku.

PROLETARIAT ANGLIJE IZGUBIL PRVO BITKO V ZBORNICI.

Snowdenova resolucija za izpremembo družabnega reda odklonjena.

London, 17. julija. — Resolucija poslancea Filipa Snowdena, ki je določala, da angleški parlament polagoma odpravi kapitalizem in uvede socializem, je bila sponč poražena kakor je bilo pričakovati. Toriji (konzervatci) in liberalci Lloyd Georgeja in Asquithove sorte so glasovali proti resoluciji, edine laboristi so glasovali za resolucijo. Proti je bilo oddanih 368 glasov, za pa 121. Okrog dvajset laboritov je bilo odsentnih. Glasovanje je razdelilo zbornico strogo po razredih: liberalci in terjaka buržoazija je slojno zagovarjala kapitalizem, Labor party pa socializem. Edini komunistični poslanec Newbold je glasoval za resolucijo.

Ves dan večer je trajala zanimiva debata o resoluciji, ki je bila predložena pred štirimi meseci. Interesno je dejstvo, da niti eden nasprotnikov, ki so pobijali resolucijo, ni mogel zagovarjati kapitalizma v celoti. Glavna govornika proti resoluciji sta bila John Simon in Leopold Amery. Oba sta priznala, da ima sedanji red napaka, toda "strah na nesrečo" bi bila, če bi se odpravil. Amery, ki je govoril v imenu vlade, je hotel omeniti socialistično Anglijo s plitvim sarkazmom. Dejal je, da bo resolucija sprejeta, potem bo parlament kontroliral vse industrije in v kabinetu bodo sedeli tudi ministri za banke, minister za masenstvo, minister za gospodarstvo, minister za kokslerstvo itd. Tedaj se je laborit Jones vmešal v njegov govor: "In minister za suha ribe!" Vsa delavska levica se je krohotala.

Lloyd George je stal aredi; napadel je socializem in kapitalizem. O socializmu je dejal, da bi naredil iz Anglije "drugo Rusijo". Kapitalizem je naredil Anglijo takšno kot je danes — je rekel — močno in veliko, toda kapitalizem je postal arganten in nevaren. Povzročil je veliko bedo. Tri milijona Angležev živi v podzemeljskih luknjah. Ta beda je kriva, da se danes v zbornici razpravlja o socializmu.

George je priporočal razne reforme in svaril, da morda pride dan, ko Delavska stranka osvoji vlado in tedaj bo taka resolucija sprejeta, če se ne izvrše reforme. John R. Clynes, delavski voditelj, je zagovarjal resolucijo in socializem ter s živimi barvami naslikal strašne krivice, ki jih trpi delavski razred. Ramsay MacDonald, vodja delavske opozicije v zbornici, je zaključil debato. Pobijal in tergal je argumente nasprotnikov in jim dokazoval, kako slabi zagovorniki kapitalizma da so. Rekel je, da Delavska stranka nima namena, nasilno strmoglaviti sedanji red.

V Lozani so se pomirili.

Amerika je izvojevala "odprta vrata".

Lausanne, 17. jul. — Zavezniki in Turki se so končno pobotali danes zjutraj in pogodba je zdaj pripravljena za podpis. Ameriški opazovalci Grew je smagal s svoje zahtevo, da konecijo, ki jih imajo Angleži v Mozulu, ne smejo biti omejene v mirovni pogodbi niti v prilozh pogodb. Zavezniki ki so se podali in s tem priznali, da imajo ameriški kapitalisti enak pravice do izkoriščanja turških prirodnih bogastev kakor zvezničniki.

Vprašanje izpravitve Carigrada in Dardanel je bilo rešeno s kompromisom. Točki, ki določa, da zaveznike šče izpraznijo Carigrad, Gallipoli in Čanak, so določila država po eno križarko v dane besede: "V sporazumu s turško vlado obdrži vsaka zaveznikih vodah toliko časa, dokler ne stopi v veljavo." — Pogodba bo podpisana še ta teden.

GLASILO SLOVENSKE NARODNE POOPORNE JEDNOTE
LASTNINA SLOVENSKE NARODNE POOPORNE JEDNOTE
Cena optisno po dogovoru. Bolehol se ne vraclajo.

Narocina: Zednjene drzave (lovan Chicago) \$5.00 na leto, \$2.50 za pol leta in \$1.25 za tri mesoce; Chicago \$4.50 na leto, \$2.25 za pol leta, \$1.15 za tri mesoce, in za inozemstvo \$6.00.
Naslov na vas, kar ima stik z listom:
"PROSVETA"
2687-89 So. Leland St. Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"
Organ of the Slovene National Benefit Society.
Owned by the Slovene National Benefit Society.
Advertising rates on agreement.
Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year, Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.
"MEMBER of THE FEDERATED PRESS"

Datum v oglepju n. pr. (Julija 31-23) celotn valoga imena na naslovu pomeni da vam je s tem davno potekla naroclana. Ponovite jo pravočasno, da se vam ne ustavi list.

ALI PAPEZA RES SKOMINJA PO CERKVENI DRZAVI?

Iz Lozane v Svicli porocajo, da se namerava papez preseliti na Dunaj z vsem svojim stabom. Svicarski listi izjavljajo, da papez dela na to, da se ustanovi zopet papezka drzava. Ta drzava bo obsegala Avstrijo, Bavarsko, Poljsko in tudi Slovenijo in Hrvatsko, ako pojde po zeljah slovenskih in hrvatskih klerikalcev.

Nekateri izjavljajo, da se kaj takega ne bo nikdar zgodilo. Drugi, ki pazno zasledujejo dogodke v prizadetih dezelah, pa pravijo, da ni nic nemogocega, kajti znamenja so taka, da kažejo, da kuhajo v Vatikanu cudne vrste politicno godlo in da se skomine po papezki drzavi v Vatikanu pojačujejo.

Obnovitev papezke drzave v Italiji je izkljucena. Saj v sedanjih casih je obnovitev papezke drzave nekaj nemogocega v Italiji. Zelja po obnovitvi papezke drzave pa nikdar izumrla v Vatikanu, odkar je bila papezem odvzeta posvetna oblast vsled zednjjenja Italije.

Klerikalci so se v vseh dezelah—Avstriji, Ogrski, Sloveniji, Hrvatski, Bavarski, Poljaki in tudi v Italiji — po sklenjenem miru vrgli z vso silo v politiko. Navodila so prihajala za klerikalce, povsod organizirane v takozvani ljudski stranki, iz Rima. V vsaki teh dezel so delali na razlicen nacIn za pcepiljenje drzavnih enot in da se pcepiljene drzavne enote združijo v klerikalno enoto.

V teh dezelah imajo klerikalci moc. Znali so zase pridobiti kmecko ljudstvo s najbolj puhlimi frazami, inteligenco, ki ni hotela v klerikalni tabor, so pa prisilili s najhujšim terorizmom, da jim sledi. Pri nobeni stranki na svetu ni tako globoko ukoreninjeno nacelo, ako nias s nami, si proti nam in ce si proti nam, te je treba gospodarsko uniliti, kot je pri klerikalcih. Tako je bilo pred izbruhom svetovne vojne in tako je tudi danes se v bolj dovršeni obliki.

Kdo je na pr. prišel delati za razkovanje Jugoslavije in Čehoslovakije? Ali niso bili klerikalci, ki zbirajo in organizirajo svoje pristaje okoli fraze "avtonomija"?

Poglejmo v Jugoslavijo. Ko se je organizirala Jugoslavija, niso bili klerikalci na Slovenskem za politicno centralizirano in gospodarsko avtonomno republiko. Ampak prav pridno so klicali "živela kraljevina in živel naš kralj". Klerikalci so dobro vedeli, da se morajo potuhniti, da lahko kasneje pridejo na dan s svojo zahtevo, ki se sicer glasi "avtonomna" Jugoslovanska republika, ki pa v resnici pomeni politicno in gospodarsko razkovanje Jugoslavije, da se lahko kasneje, ko udari prava ura, pridružijo posamezni deli papezki drzavi.

Hrvatje in Slovenci morajo biti popolnoma avtonomni, kriče klerikalci, kajti v Belgradu tlačijo, pri tem seveda ne povedo, da so Korošec in drugi klerikalni voditelji pomagali sami zgraditi tako drzavo, kakršna je, in da so nastopali proti osnovanju take republike, kakršno je imelo Jugoslovansko republikansko združenje v svoji zahtevi in je zanjo izdelalo tudi ogrodje, ki je pokazalo, kakšna mora biti republika, da bo v nji imelo ljudstvo vso oblast v svojih rokah. Klerikalci so se take republike bali, kajti vedeli so, ako se ustanovi taka Jugoslovanska republika, da so za vselej uničeni vsi upi za razkovanje Jugoslavije in pridruženje Slovenije in Hrvatske h kakšni morebitni papezki drzavi, za katero izdelujejo nacрте v Vatikanu.

Klerikalci so pomagali zgraditi tako Jugoslavijo, da postane ljudstvo v nji nezadovoljno in kadar se ta nezadovoljnost tako poveča, da zna prinesiti sadove, takrat se pa umaknejo iz vlade v Belgradu in skušajo s pomočjo novih fraz napeljati vodo na svoj mlin.

Ako se ljudstvu danes slabo godi v Jugoslaviji, tedaj lahko izrečemo, da so to zakrivali klerikalci, ali stokrat slabše se bo godilo ljudstvu v papezki drzavi. Kdor pa dvomi o tem, naj pogleda v zgodovino papezke drzave in prepričal se bo, kako so vladali papeži, ko so bili tudi posvetni vladarji.

O Einstejnovi teoriji.

Pile Zvonko Novak.

(Krajsto nadaljevanje.)

Velika ideja ustvari veseloj tolike problemov, kolikor jih reši. To je znamenje njene velicine. Premisljen preucevalec se nikakor ne da oplakiti njeni novosti, niti ne spravi v zadržev in njenih podrobnostih. Vtrajno jo preiskuje do zadnje pitice ter si jasno predode njen pomen in njen odnoslj do izkustev sveta. In ob tem nileti na težkoče, to pa ne morda ne težkoče, s katerimi imajo postaj knjige, zakaj te so pisateljve, ne pa njegove. Ustvarjanje novih nasorov in novih misli pa ne ovira tolike raskava pot, kolikor tista sila, ki sloveka tako rada vleče nazaj k staremu stališču. Nani predodki so tisto, kar nas drži nazaj, kar nas ovira in kar nas kakor magnet vleče nase. Vsakdo izmed nas ima svoje lastne nazore in predsodke. Vsakdo mora torej imeti tudi svoje lastne težkoče.

O nacelu relativnosti ali odnosnosti morem reči, da nudi skoro v vseh odrih iste probleme vsem pametnim ljudem. Njegovo stališče je tako oddaljeno od tistega, k čemur je večina na navajenih, da smo relativno nekaj skupnega in se približujemo na vzporednih potih.

Zelo važno je, če izpoznamo, da ni nacelo relativnosti fantastična teorija — nekako zadnje upanje, s katerim se bi naj sloveka pamet rekli poraza od strani manevriranja raznih pojavov. Princip relativnosti je kar naravoposten napad na naravne probleme, je potizus, videti jih, kakor so v resnici. Navajeni smo zapletenosti, ki mislimo o pogojih treh reči — o snovi, prostoru in času — in toliko smo se domači s njimi, da morda niti ne pripisujemo našemu rodu popolnega pripoznanja za vstrajnost in uspeh, s katerim jih je prilagodil tolmachenju vsmerijalgrati se s tremi fogami ni posebnolahka reč, in mi smo to vendarle storili skorg do popolnosti ali dovršenosti. In kadar homo tako domači s principi relativnosti, nam jih bo prav lahko umeti. Tako umevanje ali poznanje nas postavlja na stališče vsovednih bogov, s katj, odstankej vidimo stvari, kakršne so, ne da bi vplivala nanje refleksija snovi, časa in prostora. Tisto je korak bliže resnici, in resnica je enostavna enostavnim ljudem.

Vprašanje o tem, ali obstoja eter v smislu relativnosti, ali ne, je izvzalo precej razprav. Kakor je videti, so sedaj še vedno razni smasnetveniki rasličenega mnenja v tem osiru. Zato bi bilo zelo nespametno izreči o tem končno veljavno sodbo. Ali pa nasvetov pa hočem le dati s stališča svojih nazorov. V teoriji relativnosti ni ničesar, kar bi se ne moglo sprizjajntiti s idejo o etru. Na drugi strani pa teorija niti ne potrebuje etra. V nekaterih krogih se niso mogli apozarumeti, kaj je pravzaprav relativnosti potrebno, in kakšni predpostavki morajo obstojati, da se da potem na podlagi tistih predpostavkov dognati pravilnost teorije o relativnosti. Nekateri menijo, da ne bomo mogli nikoli razkriti odnosnega gibanja med snovjo in etrom. Ali s tem pa se ni rešeno, da ni etra. Relativnost ali odnosno gibanje je skrito, ker je hitrost, s katero prenaša eter (če sploh obstoja) valove, skoro popolnoma identična s tisto posebno hitrostjo, ki igra vlogo v relativnostni formuli za izpremembo časa, prostora in snovi z gibanjem. Če pritegnemo izpremembam teh takozvanih temeljnih enot, potem ne govori pokušni niti ne za eter, niti ne proti njemu. Ali še vseeno je lahko možno, da ima eter neko fizično lastnost, ki je drugačna od sile za prenašanje valov in za katero ni nobene odškodnine od strani relativnostnih transformacij. Bistvo relativnosti je vsoljni značaj dogodka in pa odreditve prostora, časa in snovi. In če pridenemo k tem še podrejeni eter, potem se mi še ne zdi, da bi se to ne skladalo s bistvom relativnostnih principov. Eter je lahko tako realen, kakor je snov, in to je pa tudi vse, kar zahtevajo od sjea fizična dejstva, ki so ga poklicala v Hviljenje.

Ze sem omenil, da smatrajo nekateri ljudje relativnost za metafizično, ne pa za fizično teorijo. Val odestavki, ki sem jih doslej napisal pod naslovom "O Einstejnovi teoriji", niso dosegli svojega namena, če ni s njimi dokazano čitatejstvu, da se-cela teorija naslanja na nabiranje tozadevnih dejstev. Teorija obstoja ali pa pade s izrekom eksperimentov. Teorija relativnosti ni ničbolj metafizična kakor teorija o valovanju svetlobe ali Newtonove postavbe o gibanju. Teorija o relativnosti se tiče narave in je ranljiva s istimi orodjem. Na prvi pogled se morda sloveku zdi, da je metafizična, ker se peča s kakovostjo snovi, prostora in časa, ki so del metafizičnega kraljevstva. Ali ravno to so reči, ki jih postrani gleda sloveck, kateri se zavzema in ogreva za teorijo relativnosti. Ljubecen je prav hvalečna stvar za metafizika, ali mi se ne zaljubimo metafizično. To je bistveno zadeva izkustva. (Konec prihodnje sredo.)

Prihodnja ledena doba.

Jo G. P. Serviss.

Zadnje čase se veliko piše in razpravlja o prihodnji ledeni dobi.— kakor da je že tik pred nami. Iz Washingtona je prišlo poročilo, da je ekspedicijski geologov odšla v Alasko, kjer bodo proučevali ondodne lednike in postikalj dognati, če so kje kakšna znamenja nove ledené dobe. Nekdo je namreč poročal, da se je v zadnjih sedemdesetih letih precej pomaknil led na alaskih gorah proti nižinam, in to naj bi bilo znamenje, da se zopet bliža dolga zima na severni polovici naše zemlje.

44,000,000 organiziranih delavcev. (Leland Olds za Fed. Press.)
44,000,000 mezdnih delavcev tvori najmočnejšo armado na svetu. Članstvo strokovnih tij po 34 državah je leta 1922 štelo 44,136,355 udov po statistiki delavškega departamenta v Kanadi. Nemčija ima največ organizirane delavstva, in sicer 12,595,947 in za nje sledi Rusija s svojimi 6,857,000. Velika Britanija ima 5,128,648 strokovno organiziranih delavcev in Združene države zavzema je betričo mesto s svojimi 4,152,592 aktivnimi člani v strokovnih unijah. Spodnji seznam pokazuje, kako močne so razne države na svetu po svojih delavskih organizacijah. Delavske unije imajo števila v:

Table with 2 columns: Country and Number of workers. Includes Australia, New Zealand, South Africa, Austria, Balkan states, Belgium, Luxembourg, Finland, France, India, Italy, USA, Canada, Japan, Mexico, Germany, Netherlands, Denmark, Poland, Russia, Scandinavia, Spain, Portugal, Great Britain, and Switzerland.

Med držav Paeifinškega oceana je Avstralija po organiziranem delavstvu najmočnejša, poročilo in Južna Amerika pa se tiče samo držav Peru in Argentinja. Poročilo o nemških delavskih organizacijah je ono kot je bilo pred versajlske mirovne pogodbe, katera je to število skrčilo, ker v dezelah ki se po teh pogodbah odepiljene od Nemčije, je tudi mnogo organiziranega delavstva. Pa vseeno je Nemčijo po svojem organiziranem delavstvu še najmočnejša in njena unije imajo toliko članov kot Anglija, Francija in Združene države skupaj.

44,000,000 članov v delavskih organizacijah je torej, čeprav se je število skrčilo med depresijo, ki je vladala l. 1920 in 1921. Tooliko število bi moralo navdušiti vsakega posameznika v delavskem gibanju in ponosen bi moral biti vsak, ki tvori to veliko armado organiziranega delavstva. Teh štirinatiset milijonov članov uanj so moške in žene, industrijski in poljedelaki delavci, ki si prizadevajo, da bi izboljšali svet in bi bil onemu, ki producira vse blagostanje, zagotovljen pošten sloveški obstoj.

Za kratek čas.

Iz Kazimirove blaznice: Najnovjša manija, ki je obsedla franciškane mehkih in gladkih rok ter trdih buš, je končno diagnosticirana. Pravi se ji protistitis. Revček, ki podleže tej bolezni, ima rdeče oči, sluh jezik in krvavo domiiljijo. Sanja se mu, da bo jutri Napoleon. To se meša z drugo sanjo, da je članstvo SNPJ zaključilo, da izroči "Prosveto" franciškankom; to se pa križa s tretjo sanjo, da oril in orlice (o sil in oallice) še peljejo blagajno SNPJ v franciškanski kloster. Navadno podležejo tej bolezni zelo zelo majhni ljudje — duševna deca. Bog in sveta mamka bojsja se naj usmili teh revežev. Druge pomoči zanje ni!

Okostje dveh dinosavrov odkrito.

Ekspedicijski čikaškega Fjeldovga muzeja, katero vodi profesor Elmer S. Riggs, poročajo, da je zadnji teden izkopala okostje dveh velikih dinosavrov v Patagoniji (Južna Amerika). Okostje enega dinosavra dokazuje, da je bila šival 60 čevljev dolga in 15 čevljev visoka; drugi diposaver je bil manjši. Najdba je važna, ker je bil doslej odkrit samo eden dinosaver v Južni Ameriki. Riggs je mnenja, da sta živali existirali pred pet milijon leti. Ekspedicijski je dobila še mnogo drugih ostankov živali in rastlin iz terdarne dobe. Val ti ostanki pridrejo v Fjeldov muzej.

Meteoriti.

Sam Gompers je pred par dnevi naznanil, da je kampanja za organiziranje jeklarskih delavcev zdaj v tiru, v isti aspi pa je rekel, da bo Ameriška delavska federacija očuvala jeklarske delavce pred "radikalnimi voditelji".

Arthur Brisbane, ki večkrat pove kakšno pametno, večkrat pa tudi blekno takšno, da ni za na konja, ne za na osla, je Gompersovo naznanilo takole komentiral: "Ameriška delavska federacija namerava unionizirati jeklarsko industrijo, obenem pa hoče odstraniti radikalne voditelje". To utegne biti težavna kombinacija. Vsdhakor ne bo razalozila sre jeklarskih bosov. Med taktiko delavcev in kapitalistov je vedno tala razlika: kadar kapitalisti kaj načno, delajo skupaj, složno, kadar pa delavci kaj načno, se takoj razdele v lahore smernih, radikalcev, "rdečih radikalcev", L. W. W. in takih, ki pravijo, da so brez malega tudi oni kapitalisti. Dokler delavci pobijajo delavce, tolike časa so kapitalisti lahko brez skrbi.

Ali je treba kaj dodati? Ni!

Kmalu bo 100,000 tekmovalcev za Bokovo nagrado \$100,000. Najmanjvejši tekmovalcev je Marshall, prejnji podpredsednik Združenih držav. Njegov načrt na odpravo vojne je, da ljudstva glasujejo, če se napove vojna ali ne. Mnogi ljudje bodo mislili, da je te Marshallova ideja — ker ne vedo, da so ameriški socialisti predlagali referendum o vojni že pred šestimi leti.

Čudovita debla.

Čimbolj Francez pritiska, čimbolj Nemčija piska, tembolj marke tiaska.

Ali veste, kdo je največji trpin med ameriški Slovenci? Pater Kazimir! You betcha! Sam je to zapisal v svojem listu. Strašno je reveč izstradan! — In zakaj je to trpin? Zato, ker je samec, pa se mora zatajevati! Ali ni ta lepa! Da! Ampak ta je za "home consumption" — se Janez in Jerie! Vsi drugi, ki gledajo preko Janzov in Jerie, se pa poredno mučajo, in po vsej pravici.

Pater priznava, da ljudje godrnjajo in nič kaj radi ne dajejo za njegov "revni kruhek" in za cerkev, zato jih je nahrulil: "Saj ne dajete meni! Kar daste, daste Bogu. Duhovnik ne živi od ljudstva, on živi od oltarja!"

Ta je mastna — in seveda zopet za Janeze. Bogu dajejo! Ali je treba Bogu dolarjev? Duhovnik živi od oltarja! Seveda živi in še precej dobro — dokler ljudje življavih rok — pravi trpini — krmijo oltar, ampak Bog od tega nič ne dol. O, strašno trpi naš pater! Ali ga ne vidite, kako je zdelan, kake žulje nosi in kako so mu uschnila lica!

Tako se zna in drzne edino Kazimir norčevati iz pravih trpinov.

Lopovi, ki izsavaajo dobiček iz drobnih otroških prstkov v delavniceh New Jerseys, so naravno veliki nasprotniki socializma in razloga, ker bi socializem — pokvaril mladino.

V starem Rimu: Panem et circenses (kruha in iger)! V Ameriki: Munšajn in fajt!

Podaniško časopisje čestita staremu Rockefellerju, ki je bil te dni star 84 let.

Kadar delavce doživijo to starost, navadno ni nobene čestitke, enostavno zato ne, ker je taka starost pri delavcih, zlasti pri rudarjih zelo redka reč. Marikateri delavci in njegov otrok sta morala dati življenje samo zato, da je John D. Rockefeller še lahko živ.

V Chicagu je bila Združevalna konvencija, ki je "združevala" delavce in farmarje na tak način, da so iz ene farmarske-delavske stranke nastale tri. Enkrat pride spoznanje, toda brez batin.

J. S. K. J. obhaja petindvajsetletnico svojega obstanka. Njeno glasilo Gl. N. opisuje na dolgo in široko zgodovino te jednote, ne poves pa, kaj je bil prvi vzrok njene ustanovitve. Minnesotaki delegatje, ki so na konvenciji K. S. K. J. pogoreli pri volitvah v gl. odbor, so potem ustanovili novo jednote leta 1898. To je bil začetek. Vse drugo je lepo. K. T. B.

Grozevitosti verskih obredov.

Špoto vsako je le čital o tem, kako se starodavni Asteki igrali s živih ljudi obojega spola, in ter jih darovali svojim bogovom. Najradnja razkritja med honduraskimi razvalinami v centralni Ameriki pa niso samo postavila starih arhivskih listov, v jamašto jih, nege tudi rasodila pešale in izvor drugih, le bolj malo vednih poetij, ki se jih uganjali bresvestni duhovni izmišljenim mallkom v čast.

Tam se žrtvovali deteta, ki se niso dopolnila dveh let. Te posebno otroce so prinesli na rob nekoga vodnjaka ter jih pomotali v vodo, iz katere jim ni bilo nobene koristi. Mala utopljenca so potem potegnili iz vode ter jih prinesli na mize kot najboljšje in najljubše jed, ki so je imeli v hišah in edinega duhovni in plemenitosti.

Pa se druge vrste žrtvovanj so imeli. Tako so n. pr. potegnili živim kobilam s živga tlišca. V take kobilice so potem povili duhovno, ki se jih morali nočlandu nositi mesec dni na cesti.

Mesto, ki jih je nasledil profesor Spinden s Harvardove univerze, so opravila na dan pojedanja, ki takorakot dočela izpopolnjevanje zgodovine starodavnih civilizacij centralne in severne Amerike ter tudi mnoge druge stvari, ki so jih vedela že dolgo časa pred njim.

Dr. Spinden je našel na starih krajih, kjer se duhovno opravljajo krvne slovenske daritve, kar celo griče takih misli. In kamena se in ga treh nogah s živalsko glavo na snežnem koncu in v ropanu na drugem. Za vsako mizo je kamniti valjar, podoben lesenemu valjarju, ki ga je videti v stebrih kuhinji moderne šole.

Mnoge take mise so uporabljali se v hrani in mlenje koruzi, ali veliko jih je pa prevelikih za kaj takega, a mnogi pa premanjnih. Ene ima naga po 400 funtov teže. Neka druga je napravljena iz velike volkanske skale, ki je morala tehtati osem do deset ton.

Nihle ne va, kakšna ozračnost je so se vršile na griču med mlinskimi mizami, niti ni mame, ali se sledi s četimi valjarji črna slovenska esca, ali ne. Ali se so bile te ozračnosti vsaj približno tako, kakor je bil Kelpov praznik, potem je bilo to nekaj praznoga in strahnega. Kelpov praznik se obhajal "slakakiphalvelli", kar pomeni "mama, ki se treba dreti kožo s ljudi". To praznik se obhajal v Mehiki tja do šestnajstega stoletja. Odpravili so ga, ko se je Cortes peljati dočela.

"Po mojem mnenju so se prileli ljudje mlinskimi mizami s Mehiko sredi šestnajstega stoletja, ko so jih divji Indijanci pragnili iz njih vati, in najbrž so ti upljali v Mehiki dolini četi grozni praznik v čast svojemu 'morgošnemu' bogu Kelpu. Kakor je degue, je obhajanje tega praznika trpele do Cortezovega prihoda, in prejkone so prinesli tisti ljudje, ki so pustili svoje mlinske mise na honduraskih hribih, to ozračnostjo s sebe v Mehiko dolino," pravi šolni profesor.

Kakor se zdi, je bil Kelp patron in bog slatarjev. In ljudje mlinskimi mizami so bili izvrstni slatarji. O Kelpu so si dolanavali, da polje obema bočini vsem tistim, ki ga razkrije. Ob priliki tistega praznika se bili žrtvovani tatovi, ki so bili obsojeni radi kraje slata ali draguljev vdrugil. Poleg teh so navadno žrtvovali tudi nekoliko vojnih vjetnikov. Najprej so jim izdrii arce, potem jim pa odrii kožo.

Včasih so jih odrii, le predno so jih umorili, dani so ponavadi umrli le pod nočem. Kakor odarajo lovci Svali, tako je odri od hoven svoje slovenske žrtve. In ke je celo kožo potegnili s telesa, ni jo je ovil okoli svojega telesa. Meso mrtvega Slovence so potegnili po telesu Svalov duhovno. No, te (stopala) si je pavsal duhovno k svojim nogam, roke k svojim rokam. In potem je prišel obločen v kolo svoje žrtve plesati boga slatarjev v čast in slavo.

hovne spremljali s svojimi družinami odasad.

Moritev strok je bilo vsaka najprej prava stran teh pompatih in groznih verskih obredov. Črke so žrtvovali bogovom došje in voda. Njih šibka in nešča točevce so metali v globok vodnjak. Male kameje, ko so potegnili, so mrtva trupla potegnili iz vode ter jih dali na pojedini duhovno in plemenitajem v čast.

Samo tista deteta, ki se imča po dva kodra na malih glavah in ki so bila rojena pod gletovimi znamenji, so bila vredna, da so jih žrtvovali bogovom.

Živeti so smela največ dva leti. In žrtvovali so jih na ducate sakrat vsako leto.

Deteta so nedli v njih mati na peštrih nosilnicah, okroglih s perjem in dragulji, in žrtve same so bile obložene kakor bajna kraljična. Neeale so pisane plaščke in imale dragulje na prstih in v nosih. Njih nošice so bile v dragih sandalih, in glava so jim bila okralena s rumelo lepotojama.

Zadaj za ramami so kose pritrjenih dvoje kril in barvanega papirja.

Ohrasta so jim namamali s indijanskim oljem, s ne vsakom liču je bila okrogla bela lasa. Četiri poročevalci pišajo, da so ljudje jokali, ko so našli mamo na mrti obsojence otroka, in v rumelo se jelič dovoji vzroka za jelsanje ob takem pogledu.

Pa vendar je bila to velika čast za detilno starico. In šepov se jokali, ko vendar radi ločili svoje malike krasim duhovom.

Deteta so bila žrtvovana mesec dni pred pričetkom Kelpovaga praznikovanja.

Vaska č leta so morali duhovni pokazati svoje pobožnost, odkroma svoje miselovine, kakaj vsaka verska pobožnost je med duhovni miselovine. Ob taki priliki se so morali podvigniti mučenja. Potem so žrtvovali letnike, marnolijence in sadaje. Vsa trupla žrtvovanih ljudi so pojedili na velikih pojedinih, ki so je pripravili po vsakem takem žrtvovanju.

Alli marnostnega jih pa se so emamo sediti peštrici, kakor meci profesor Spinden. Ljudje si ni so maži pomagati drugole. In strah pred tem svojim bogov so morili svoje vrate, ker so jim tako natvralni hinarviki duhovni. Tudi ni moriso in ubijama. Na slove slovenskih bitij je ubitih in umorjenih duhovom, pa so vendar ne sgrajamo. Sedanjni rod slar se ubija ljudi in strah pred bolje jeno, nege le radi tega, ker se nam sludajno kudo vrsti.

Ali je morda divjak, ki ubija ljudi, ker mliči s tem potolašiji jeno "bojjo", kaj slabli od modernega Slovence, ki govori svojeja gozbrat s svojimi avtomobilom? Divjak je moril in ubija, ker je po zaslugi svojega fantazijama in lakomnega duhovna mišli, da je tisto ubijanje višji njegovim bogovom. Današnji civilizirani Slovence mori in ubija, ker so su mudi.

Ljudje, ki so živli po honduraskih metih in ki so se postelerali omenjenih mlinskimi mizami, so bili drugole sele visoke civilizirani. Za marakaj jim dolgajmo hvalažnost. To so bili ljudje, ki so prvi pokazali, kako se pridujejo koruzi. Pošlatili so mnoge divjih drevec, ki nam sedaj nosijo zlahten sad. Pridelovali so jeli rajsko jabolke ali paradiznik, sladki krompir, raznovrstne lebnike in razne vrste fišole, jagode in mnoge drugih žvil.

To so bili ljudje, ki so se precej vedeli o kovinah v čistem stoletju, saj gam je spore, da so pomali baker, srebro, slato, platino in svinec ter delali razne slitine in njih. Bili so jako spretni tkalci in lončarji pa izvrstni kamnoseki. Postali so celo zelo znameniti arhitekti.

Civilizirane teh ljudi imenajmo najslabše civilizirane, in njih razvaline prikaže, da je bila Amerika svojima sedes tako visoko kultura kakor Evropa in drugi se odsledaj znani deli sveta. Znana so nam plemena, ki so živela pred tem ljudstvom, in mači tudi rodovi, ki so prišli za njim. Ali dohler niso bile odkrite tiste mlinske mise, je manjšaj slon v verigi starodavne civilizacije srednjeameriki.

NAPREDEK.

"Prosveta" piše za blagostanje ljudstva. Ako se strinjate s njimi idejami, podpiraj njegove, izglajajo v Prosveti. — V maloprijetnem vse blago za vseh naših potrebnih pa morni čest.

ANTON KOSMERL,
1948 W. 22nd St., Chicago, Ill.

KAKOVILLO IN SAKVALA.

Z želostnim arcom naznanjama tužno vest, da je zemlja smrt prirgala ni življenja našemu nad vse priljubljenemu sluzi in bratu **FRANK ŠIROVOČ.**

Dne 30. junija, 1928, je umrlo zahtevala svojo žrtve, bil 29 let star, rojen leta 1896 v Hotavijah nad Škofjo Loko na Gorenjskem. Teška je bila njegova lošter od svoje matere in dragih sorodnikov, bolehal je dve in pol leta v Ameriko je prišel leta 1899 in bil je tudi v ameriki armadi in slar na Francoskem od 21. julija 1918 do 27. maja 1919. Bil je mirnoga in prijemajega značaja in zelo priljubljen mladčan, kar se je dokazalo pri njegovem pogrebu, katerega se je vdeležilo ogromno število rojakov in drugih. Posebna velika je bilo članov društva "Zvezda" št. 52, S. N. F. J. k kateremu je tudi pripadal. Pogreb se je vršil dne 22. junija t. l. na katoliško pokopališče Sv. Anje na Castle Shannon, Pa. Najkrajnje se so mahvaljajamo članstva društva "Zvezda" št. 52, S. N. F. J. za krasni vosec, ki so mu ga potvrdili v sodnji bratki poedrav. Hvala lepa domačim mladostnikom za darovani krasni vosec, sadaje lepa hvala stricu Jakob Širokovicu za darovani vosec, hvale vsem, ki so brezplačno vodili pri pogrebu. Hvala vsem, ki so ga obiskali pri mrtvalnem odru in se pogrebu vdeležili, ter ga spomnili k našejm politiki. Naša najlepša hvala družinam uradnikom za vse njih trud in sodelstvo. Posebno hvala bitju predsedniku Mihaelu Mall in celob vsem, ki so ga obiskali na čast njegove bolezi in se vdeležili pogreba. Tebi dragi sin, ti si zapustil mater, sestro in brata pa kelima, počival mirno in tebiha badi tebi ameriki namizje, vavodna vna ostanel v drugem vrominu. Zauječi ostali: Franček Šubic, mati John Šubic, očem, Mary Dolinar, Rosie Krišler, Anna Šumar, Frances Krišnik, sestra Hannah Jaklič in John Šubic, volnurat in ceatra, Broughton, Pa.

POZOR ROJAKI!

FARMA NA PRODAJ.

Prodaja se 128 akrov obsegajoča dobra farma in polno raznega pridelka zena, krompirja, slata, koruze in drugo. Docti dobrega lesa in drva. Velik kup le nabaganih drv, žilka, dve štali in druga postajajo vse v dobrem stanju. Vredno tekoča izvrsna voda, sadna drevja, jabolka, hruške in šepilje. Eno miljo do kole in tri milje do železniške postaje, mesta, cerkva, prodajalni itd. 16 glav goveje živine, konji, dasti kokoli in rea. Dva stroja za gasolina, velika šaga, priprava za delati strup, stroj za mlenje kosti, velik inkubator in vagejtelj za 1000 pliščev. Vse potrebno kmetijsko orodje, kot plug, stroj za kopenje krompirja, sa vsajeti žito in za kultiviranje, ter drugo. Lastnik je bolan na revmatizmu in vsled tega želi prodati za nizko ceno. Pišite na naslov: Daniel Thompson, R. D. 2, Hartwick, N. Y., (Otsego Co.) (Adv.)

SLOVENCJI POZOR!

Odpri sem novo brivnico, kjer bo ugodna prilika za Slovence v ti okolici, točna postrežba. Se priporočam vaš rojak:

ANTON KOSMERL,
1948 W. 22nd St., Chicago, Ill.

POZOR ROJAKI!

Pažite in varajte se pred dvema pitškama, ki romata od mesta do mesta v Združenih držovah in ličeta, kje bi koga dohila na limonice, katerih žrtve sem bil tudi jaz sredi meseca junija tega leta. Eden mi je posebno nyan, drugoga pa nisem nikoli prejo videl. Prvi pride k meni, pravi, da bi rada kupila farma, pa nimata dovolj denarja in uprašeta mene, ako bi njima jaz hotel nekaj posoditi ali pa ako njima ne zaupam, naj grem s njima, donar bedamo dali skupaj v železno bakso in jaz naj to potem hranim, ako hočem iti s njima pogledat farma, ker pa jaz nisem hotel iti s njima gledat farma, ker je bilo daleč, sem raje hranil bakso, dokler se ne vrsta iz farma. Preteklo je tri, štiri dni odjui bi bilo nazaj iz farma, nato se mi je zdelo nekako sumljivo vse to, odprem bakso s silo a tu kaj presonečnje; notri doblim nekaj navadnega papirja. Kako sta ona dva tako hitro promenila iz denarja v navadni papir v hotel, je meni uganka, ali ha šalost mene sta s tem očistila za trisajet ste dolarjev. Rojaki, bodite previdni pred takimi navihanci. Prvi je 5 čevljev in 8 palec visok, teža okrog 160 funtov, subaga obrate in ima žrne lasa in brke, katere ni včasih obrtja, sledi oči in obnaša se vedno nekako sumljivo, ima suhe roke, dolge prste in je star okrog 30 let, ime mu je Frank (kličejo pa ga Fajles) in po narodnosti je Ličan, včasih se izdaje za Dalmatince. Njegov tovaril je vsak pet ševljev in osam palec, teža okrog 150 funtov, temerujava lasa, širokega in nagorelega obrasa, ima velik nos, velike uste in debele ustnice, brke si včasih obrtja, debele roke in debele kratke prste, star okrog 30 do 37 let. Pravijo, da so imenuje M. Bandich, sicer pa ima večkrat upameti jako bi njima katarji rojakov sludajno prišel na sled, saj ju teroči poliojji, ker jaz sem vni nauja sodnijsko saperno povelje, zakar dam onama, ki ju nemani \$100 nagrada. Moj naslov je: Peter Tomac, P. O. Box 164, Crosby, Minn. (Adv.)

MOLY MOUNTAIN TEA
(čisto čisto čaj)
Zadovoljstvo in veselje pri pitju vsakega dobrega čaja. Moly Mountain Tea je najslabše čaj, ki ga imamo v Ameriki. Tudi najboljše čajevce ni tako dobrih, kot Moly Mountain Tea. Če želite dobiti najboljši čaj, kupite Moly Mountain Tea. Pišite na naslov: Moly Mountain Tea, 1112 1/2 Street, S. W., Seattle, Wash., D. C.

Ali želite imeti najboljši gramofoonski plošč?

Vaš najboljši gramofoonski plošč je v Wm. Sitter Co. Popravljamo ameriške in starokrajne in starokrajne ure, ter vse delo tamodim.

Oba telefona: 718-W, 719-W
Pridelje 1928-W

Wm. Sitter Co.
608 St. Clair Ave.,
Cleveland, Ohio.

PROLETAREC
je slovensko glasilo socialistično stranke v Ameriki. Vseh delavcev in rojakov, ki se zanimajo za socializem, ki se morajo redno čitati, ker vam tako pravo silo socializma.

Narodnina znaša \$3.00 na leto, \$1.75 na pol leta.

Naslov: **PROLETAREC,**
3638 W. 23rd St.,
CHICAGO, ILLINOIS.

Pišite pa naj vam kaži!

Dr. Lorenz

642 Penn. Ave.,
Pittsburgh, Pa.

EDINI SLOVENSKE GOVORNE IZBRAVNIK SPECIALISTE MOKIHI BOLEZNI.

Moje zdravilo je učinkovito zdravilo za kronične mokohne bolezni. Jaz sem bil v zdravniški službi 40 let in sem videl vse vrste mokohne bolezni in sem videl vse vrste mokohne bolezni in sem videl vse vrste mokohne bolezni in sem videl vse vrste mokohne bolezni.

Delavski list je sila, s katero radamo vaš nasprotnik.

BOEJO SE zanesljivi zastopnik ki se vsaki obraz lokalni ali potovalni. Delo je stalno zaslužek s lahko \$50.00 in več teden. Mi pripravimo vse potrebne stvari. Izkušstvo in posebna učenost ni potrebna. Zastopnik mora imeti poročstvo za ne manj od \$50.00. Vse osebe, ki se resno zanimajo in jih veselijo tako dalo, naj pridejo osebno ali naj pišajo na:

INTERNATIONAL SALES CO.,
1407 Market St., Room 813
WHEELING, W. VA.

Zopet nekaj novega.

V Juliju se je odprl krasni vrt in Slovenska pisana dvorana s imenom "WALNUT GROVE". Vzemite iz Julija — Aurora kare do Eslington Sta. (postaja) in tam pridite samo preko ceste. Imamo velik prostor tudi za avtomobile na vrtu.

Dne 6. julija t. l. bomo imeli veliki ples in zabavo in potem vsako sredo, petek in ob nedeljah. Za jesti in piti bosta pripravljena vsak čas. Torej spomnite obiskati tega krasnega vrta. Se ugodno priporočata lastnika:

F. ANAČIČ in JOE FIEB.

ROLE ZA PIANO SLOV. IN HRVATSKE
deluje edino pri **Navinšek-Poljakar**
331 Grove St., Conemaugh, Pa.
Pišite na vsaki.

Rojaki v Chicagu in okolici!

kadar želite kupiti kako zemljišče ali posestvo v mestu posebno prilika se vam nudi sedaj v NOVI naselbini na Hinadale, Ill., za nakup zemljišča v kobil po en akre ali več, cena je ugodna.

THOS. S. COUSINS & CO., Real Estate, Investments,
Za pojasnila in cene ogledite se pri Slovencu zastopnika:

Joseph Stabley, 2428 So. Central Park Av., Chicago, Ill.
Telefon Crawford 1454.

ODVETNIŠKA IN JAVNO-NOTARSKA PISARNA
F. A. BOGADEK,
220-222 WALSH BUILDING,
484 DIAMOND STREET PITTSBURGH, PA.

REGALIJE ZASTAVE
In tako vse družbene potrebe za ugodno ceno in dober blago.

Obiščite se na **EMIL BACHMAN, Inc.,**
2107 So. Homick Avenue CHICAGO, ILL.

F. KERŽE
1142 N. E. Dallas Rd.
CLEVELAND, O.

S. N. F. J. društvo:
Kadar naredate stvar, vam tije in drugo, gasite na toje tije in naslov je bošete dobiti naj boljšo blago za najnižjo ceno.

Nadri le vsaki EASTONA.

ZASTAVE

Regalije in vse družbene potrebnice. Garantiramo dele in blago, izdelajo po ameriki zakonah val rojak.

Victor Navinšek, 231 GREEVE STREET, CONEMAUGH, PA.

Velika julijska razprodaja kovčkov.

Veliko—veliko naših slovenskih odjemalcev se je prepričalo, da s kupovanjem **KOVČKOV, MALIH TORBIC IN ROČNIH KOVČKOV NA NAŠI JULJSKI RAZPRODAJI POMENI PRECEJ PRIHRANITI PRI CENI.** Prepričani so, da imajo največjo izbero kovčkov, torbic in ročnih kovčkov izdelanih od najboljših tovarne kovčkov v ti deželi—po najnižji ceni. Se vam priporočamo, da si pridete ogledat.

Na vašo uslugo in vam na razpolago je naš slovenski oddelek vedno pripravljen postreči vam z našimi izkuženimi slovenskimi prodajalci.

Kupujte vedno od našega slovenskega tolača v našem slovenskem oddelku, ki se nahaja v pritličju na vohju 5th avenue ulice.

ESTABLISHED 1871
KAUFMANN'S
"THE BIG STORE"
5th Ave. & 5th St. PITTSBURGH, PA.

